

Sygn. I C 226/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	st. sekr. sądowy Elżbieta Drozd

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2015 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Agencji (...) w W.

przeciwko Gminie W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej Gminy W. na rzecz powoda Agencji Mienia Wojskowego w W. kwotę 470.648,84 zł (słownie czterysta siedemdziesiąt tysięcy sześćset czterdzieści osiem złotych i 84/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 maja 2015 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanej Gminy W. na rzecz powoda Agencji Mienia Wojskowego w W. kwotę 30.733 zł (słownie: trzydzieści tysięcy siedemset trzydzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt I C 226/15

UZASADNIENIE

Powódka Agencja Mienia Wojskowego w W. pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w Słupsku przeciwko Gminie W. domagała się zasądzenia od pozwanej kwoty 470.648,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia od pozwanych na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania wskazała, że dochodzona pozwem kwota stanowi odsetki ustawowe od kwoty zwaloryzowanej bonifikaty w wysokości 1.487.065,44 zł, udzielonej na podstawie art.68 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004r. Nr 261, poz.2603 ze zm.) należne powódce od pozwanej z tytułu opóźnienia w zapłacie należności głównej i naliczane od kolejnych rat tej należności z tytułu odroczenia terminów płatności. Odsetki powódka naliczała od daty terminu zapłaty określonego w wezwaniu, odpowiednio od kwoty 1.466.499,25 od dnia 25 marca 2011 r. i od kwoty 20.566,19 zł od dnia 6 kwietnia 2011 r. co kwartał, aż do dnia całkowitej spłaty należności głównej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 11 czerwca 2015 roku w sprawie (...) Sąd Okręgowy w Słupsku nakazał pozwanej Gminie W. aby zapłaciła na rzecz powódki Agencji Mienia Wojskowego w W. kwotę 470.648,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu.

Powyższy nakaz zapłaty zaskarżyła pozwana Gmina W. wnosząc w wywiedzionym sprzeciwie o oddalenie powództwa w całości, jako oczywiście bezzasadnego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła, iż powództwo jest nieuzasadnione, gdyż po pierwsze powódka godząc się na wniosek pozwanej na rozłożenie spłaty należności głównej na dwie raty ustaliła nowe terminy płatności należności. Z tego względu brak jest podstaw do twierdzenia, że strona pozwana pozostawała w opóźnieniu w płatności należności, skoro termin jej zapłaty określono początkowo, odpowiednio na 30 czerwca 2012 roku oraz 30 czerwca 2013 roku. Następnie powódka ponownie, na wniosek pozwanej, kilkakrotnie modyfikowała termin płatności drugiej raty należności głównej, którą pozwana ostatecznie uiściła w terminach wyznaczonych przez powódkę, tym samym nie można twierdzić, że pozostawała w o opóźnieniu.

Z daleko idącej ostrożności procesowej w przypadku uznania przez Sąd powództwa za zasługujące na uwzględnienie co do zasady, pozwana oświadcza, iż podnosi zarzut przedawnienia zgłoszonego przez powódkę roszczenia w części obejmującej żądanie zapłaty odsetek ustawowych za okres ponad trzyletni przed wniesieniem powództwa, w konsekwencji czego uchyla się od jego spełnienia w tym zakresie. Nadto pozwana wskazała, iż powództwo w pozostałej części powinno zostać oddalone na podstawie art. 5 k.c., jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Jednocześnie pozwana zakwestionowała, stanowisko prezentowane przez Agencję Mienia Wojskowego, że za uznanie odpowiedzialności przez pozwaną można poczytać podpisanie przez Wójta Gminy W. prośby powódki o potwierdzenie salda rozrachunków, potrzebnych w ramach prowadzonego postępowania kontrolnego. Gmina W. potwierdziła tamże wyłącznie fakt naliczenia przez powódkę takich wartości. Nie składała zaś oświadczeń woli w przedmiocie uznania całości długu i zobowiązania się do jego zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka - Agencja Mienia Wojskowego jest państwową osobą prawną, działającą podstawie przepisów ustawy z dnia 30 maja 1996 roku o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 712 z późn. zm.), której zadaniem jest m. in. gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa zbędnymi dla potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Do gospodarowania przez Agencję nieruchomościami mają odpowiednio zastosowanie przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 23 ust. 3 ustawy).

Dnia 15 grudnia 2003 r. powódka zawarła z pozwaną umowę, na mocy której sprzedała pozwanej nieruchomość położoną w gminie W. obręb K., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 335,9834 ha. Cena nieruchomości została ustalona na kwotę 3.200.000 zł. Jednocześnie, na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami powódka udzieliła pozwanej bonifikaty od ceny sprzedaży w wysokości 1.200.000 zł, dlatego też kwota zapłacona przez pozwaną z tytułu ceny przedmiotowej nieruchomości wyniosła 2.000.000 zł.

Bezsporne - nadto akt notarialny Repertorium A nr (...) z dnia 15.12.2003r. k. 7-9.

W 2010r. powódka powzięła wiadomość, że sprzedana pozwanej działka nr (...) zostawała zbyta na rzecz osoby trzeciej. Działając na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, pismem z dnia 28 lutego 2011r. nadanym dnia 9 marca 2011r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty sumy pieniężnej równej kwocie udzielonej bonifikaty po jej waloryzacji, tj. 1.466.499,25 zł, wyznaczając 14-dniowy termin zapłaty, licząc od dnia otrzymania wezwania. Pozwana otrzymała wezwanie dnia 10 marca 2011r.

Bezsporne - nadto pismo powódki z dnia 28 lutego 2011r. wraz z dowodem doręczenia k. 10-14.

Pismem z dnia 31 marca 2011r. powódka ponowiła żądanie zwrotu zwaloryzowanej bonifikaty, korygując jednocześnie jej kwotę o nieopublikowane do dnia nadania pierwotnego wezwania wskaźniki waloryzacji. Ostateczna kwota bonifikaty do zwrotu po waloryzacji wyniosła 1.487.065,44 zł. W treści pisma powódka poinformowała, że w razie braku zapłaty naliczane będą odsetki ustawowe, od kwoty 1.466.499,25 zł od dnia 25 marca 2011r. tj. od dnia następnego po upływie terminu płatności wyznaczonego w wezwaniu do zwrotu bonifikaty i od kwoty 20.566,19 zł od dnia następnego po dniu odbioru pisma z dnia 31 marca 2011 r. tj. od dnia 6 kwietnia 2011r.

Bezsporne - nadto pismo powódki z dnia 31 marca 2011 r. wraz z dowodem doręczenia k. 15-19.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 19 maja 2011 r. pozwana uzasadniając to trudną sytuacją finansową gminy, zwróciła się o rozłożenie spłaty kwoty bonifikaty na dwie raty, pierwsza w kwocie 743.532,72 zł płatna do dnia 30 czerwca 2012 r., druga w tej samej wysokości płatna do dnia 30 marca 2013r. Jednocześnie pozwana wniosła o nienaliczanie odsetek ustawowych. Pismo zostało podpisane przez Wójta Gminy W. D. W..

Bezsporne - nadto pismo pozwanej z dnia 19 maja 2011 r. k. 20-21.

Pismem z dnia 6 czerwca 2011r. powódka przystała na propozycję pozwanej co do rozłożenia żądanej sumy na dwie raty i wskazane terminy ich płatności, jednakże zastrzegła, że nie wyraża zgody na umorzenie i nienaliczanie odsetek ustawowych od kwoty zwaloryzowanej bonifikaty, i z tytułu odroczenia płatności będzie naliczała odsetki ustawowe od dnia 25 marca 2011r. i od dnia 6 kwietnia 2011r., szczegółowo to uzasadniając. Pismo zostało adresowane do Wójta Gminy W.. Pierwszą ratę zaległej bonifikaty pozwana zapłaciła w terminie.

Bezsporne - nadto pismo powódki z dnia 6 czerwca 2011 r. k. 20-21.

W dniu 22 stycznia 2013r. pozwana ponownie zwróciła się do powódki o przesunięcie terminu płatności drugiej raty i rozłożenie jej na kolejne 11 rat po 62.000 zł, płatnych co miesiąc do 2014r.

Powódka w odpowiedzi na pismo pozwanej w piśmie z dnia 29 stycznia 2013r. wyraziła zgodę na przesunięcia terminu spłaty drugiej raty zwaloryzowanej bonifikaty w kwocie 743.532,72 zł na rok 2014 zastrzegając jednak, że wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie. Jednocześnie w treści pisma powódka poinformowała pozwaną, iż wg stanu księgowego na dzień 31 grudnia 2012r. zadłużenie pozwanej wynosi łącznie 1.037.924,54 zł w tym kwota 743.532,72 zł tytułu zwaloryzowanej bonifikaty oraz kwota 294.391,82 zł z tytułu odsetek ustawowych od niezapłaconej w terminie zwaloryzowanej bonifikaty. W uzasadnieniu przedstawiła szczegółowy sposób wyliczenia kwoty zadłużenia z tytułu odsetek, wskazując, iż odsetki zostały naliczane odpowiednio;

1) od kwoty 1.466.499,25 zł od dnia 25 marca 2011r. tj. od dnia następnego po terminie płatności wyznaczonym pismem z dnia 28 lutego 2011r.

2) od kwoty 20.566,19 zł od dnia 6 kwietnia 2011r. tj. od dnia następnego po otrzymaniu przez Gminę pisma z dnia 31 marca 2011r.

do dnia 2 lipca 2012r. jako daty wpływu na rachunek pozwanej kwoty I raty w wysokości 743.532,72 zł.

3) od kwoty 743.532,72 zł od dnia 2 lipca 2012r. do dnia 31.12.2012r.

Niezależnie od powyższego rozliczenia powódka poinformowała pozwaną, że w związku z przesunięciem terminu spłaty II raty na rok 2014 będzie naliczała odsetki ustawowe od kwoty 743.532,72 na koniec każdego kwartału 2013r. Jednocześnie wobec faktu przesunięcia pozwanej terminu spłaty na rok 2014r. powódka określiła kwotę z tytułu odsetek od drugiej raty za rok 2013r. w wysokości 96.659,25 zł, i wskazała, że zadłużenie pozwanej na dzień 31 grudnia 2013r. będzie wynosić w sumie 1.134.583,79 zł, w tym odsetki ustawowe do zapłaty będą stanowiły kwotę 391.051,071 zł. W związku z powyższym powódka wyrażając zgodę na przesunięcie terminu, harmonogramem spłaty w roku 2014r.

objęła nim kwotę 1.134.583,79 zł, odpowiednio 11 rat po 100.000 zł, płatnych do dnia 28 dnia każdego miesiąca od stycznia do listopada 2014 roku, i ostatnia 12 rata w kwocie 34.583,79 zł, plus ewentualne naliczone odsetki ustawowe za rok 2014 płatne do dnia 28 grudnia 2014r. I w tym wypadku pismo zostało przesłane do Wójta Gminy W..

Dowód; pismo pozwanej z dnia 10 stycznia 2013r. k. 23, pismo powódki z dnia 29 stycznia 2013 r. k. 24-25.

W dniu 28 lutego 2013r. powódka zwróciła się do pozwanej o potwierdzenie salda wzajemnego rozrachunku na dzień 31 grudnia 2012r. określając saldo należności na kwotę 1.037.924,54 zł, która była tożsama z tą wskazaną przez powódkę wcześniej w treści pisma z dnia 29 stycznia 2013r. W załączeniu przedstawiono zestawienie nierozliczonych pozycji składających się na wymienione salda. Pozwana za którą działał Wójt Gminy W. D. W. w dniu 7 marca 2013r. potwierdziła saldo należności jako zgodne z jej ewidencją.

Dowód; potwierdzenie salda z dnia 28 lutego 2013r. k.50.

Pozwana zgodnie z ustalonym przez powódkę harmonogramem spłaty wpłaciła w terminie dwie raty po 100.000 zł - w styczniu i w lutym 2014r.

Pismem z dnia 24 marca 2014 r. po raz kolejny pozwana Gmina W. zwróciła się o zmianę harmonogramu spłat, proponując spłatę jednorazowo pozostałej kwoty.

Powódka ponownie wyraziła zgodę zastrzegając, iż spłata musi nastąpić nie później niż do dnia 29 grudnia 2014r. Jednocześnie zaznaczyła, że nalicza co kwartał odsetki ustawowe od niezapłaconej kwoty bonifikaty.

Dowód; pismo pozwanej z dnia 24 marca 2014r. k. 26, pismo powódki z dnia 27 marca 2014 r. k. 27.

Pozwana nie dotrzymała terminu płatności pozostałej części zaległej bonifikaty.

W dniu 15 grudnia 2014r. powódka ponownie zwróciła się do pozwanej o potwierdzenia salda wzajemnego rozrachunku na dzień 30 listopada 2014r. określając saldo należności na kwotę 990.460,45 zł. W załączeniu przedstawiono jak poprzednio zestawienie nierozliczonych pozycji składających się na wymienione salda. I tym razem pozwana za którą działał Wójt Gminy W. D. W. potwierdziła saldo należności jako zgodne z jej ewidencją na dzień 30 listopada 2014r. .

Dowód; potwierdzenie salda z dnia 15 grudnia 2014r. k.51.

Dnia 2 stycznia 2015r. powódka otrzymała częściową wpłatę w kwocie 43.532,72 zł. Wobec powyższego dnia 9 lutego 2015r. powódka wystosowała do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty zaległej kwoty głównej 500.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi łącznie na kwotę 964.142 zł.

Dowód; wezwanie do zapłaty z dnia 9 lutego 2015r. k.28.

W odpowiedzi na wezwanie pozwana uiszczyła w dniu 16 lutego 2015r. kwotę 100.000zł, i pismem z dnia 18 lutego 2015r. po raz kolejny zgłosiła prośbę o spłatę kwoty 400.000 zł w trzech ratach, pierwsza w kwocie 200.000 zł w dniu 25 lutego 2015r. i dwie pozostałe w wysokości po 100.000 zł w dniu 10 marca 2015r. i 16 marca 2015r.

Pismem z dnia 23 lutego 2015r. powódka poinformowała pozwaną, iż wyraża zgodę, i przedstawiła szczegółowe rozliczenie zadłużenia pozwanej na dzień 23 lutego 2015r. celem potwierdzenia. Pozwana nie odesłała podpisanego oświadczenia. W dniu 10 i 13 marca 2015r. przekazała powódce jedynie kwotę 200.000 zł.

Dowód; pismo pozwanej z dnia 18 lutego 2015r. k. 29, pismo powódki z dnia 23 lutego 2015r. k.30.

Kwota 470.648,84 zł dochodzona niniejszym pozwem stanowi odsetki ustawowe od kwoty zwaloryzowanej bonifikaty w wysokości 1.487.065,44 zł. Odsetki powódka naliczała od dnia 25 marca 2011r. i od dnia 6 kwietnia 2011r. co kwartał, aż do dnia całkowitej spłaty należności głównej.

Dowód; noty odsetkowe k. 31-49.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Bezspornie w dniu 15 grudnia 2003r. strony zawarły umowę na podstawie której powódka zbyła na rzecz pozwanej nieruchomości położoną w gminie W. obręb K., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 335,9834 ha. Cena nieruchomości została ustalona na kwotę 3.200.000 zł. Bonifikata została udzielona na podstawie art. 68 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku. zgodnie z którym właściwy organ może udzielić bonifikaty od ceny sprzedaży ustalonej zgodnie z art.67 ust.3, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.

Bezspornym było również to, iż pozwana zbyła określoną wyżej nieruchomość na rzecz osoby trzeciej, przed upływem 10 lat.

Istota bonifikaty sprowadza się do określenia w umowie ceny niższej niż wyznaczona ustawą, bonifikata jest zatem obniżeniem ceny, a nie jedynie sposobem jej uiszczenia.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 11 kwietnia 2008 r. (sygn. akt IIICZP (...), OSNC (...)) bonifikata, w znaczeniu potocznym, oznacza upust, obniżenie ceny. Zgodnie z ogólną zasadą wykładni, takie rozumienie tego sformułowania należy generalnie przyjąć na gruncie art., 68 ust 2 u.g.n., gdyż brak podstaw do nadawania mu innej treści w sensie prawnym. Trzeba jednak zaznaczyć, że o ile w obrocie powszechnym bonifikata ma charakter bezwzględny, tzn. że po zastosowaniu obniżenia ceny na ogół nie można potem dochodzić od kupującego jej dopłaty lub uzupełnienia, o tyle na tle tego przepisu przybiera charakter względny. W razie zaistnienia warunków przewidzianych w ustawie, udzielona bonifikata podlega zwrotowi, a sprzedawca ma obowiązek dochodzenia kwoty równej bonifikacie – po jej zwaloryzowaniu.

Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę opowiada się za ścisłą interpretacją art. 68 ust. 2 ugn, co oznacza, że obowiązek zwrotu kwoty równej udzielonej bonifikacie spoczywa jedynie na tym nabywcy nieruchomości, który uiszczył sprzedawcy cenę uwzględniającą udzieloną bonifikatę. Innymi słowy, obowiązek wynikający z tego przepisu obciąża jedynie pierwotnego nabywcę nieruchomości, bowiem ustawodawca jego właśnie uczynił beneficjentem korzyści ekonomicznych polegających na zapłacie ceny obniżonej o kwotę równą udzielonej bonifikacie, przy równoczesnym uzależnieniu skutecznego skorzystania z tego przywileju od zachowania się uprawnionego (a nie innych osób) zgodnie z ustawowymi przesłankami.

Odnosząc odpowiednio powyższe rozważania do okoliczności rozpoznawanej sprawy, należy uznać żądanie przez powódkę zwrotu bonifikaty było uzasadnione, czemu pozwana ostatecznie nie oponowała, dając temu wyraz w treści pierwszego pisma z dnia 19 maja 2011r. w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty sumy pieniężnej równej kwocie udzielonej bonifikaty po jej waloryzacji.

Żądanie zwrotu udzielonej bonifikaty nie stoi w sprzeczności ze społeczno –gospodarczym przeznaczeniem tego prawa (art.5 k.c.). Wynika ono wprost z regulacji ustawowej, która wskazuje na obowiązek zwrotu bonifikaty w przypadku zbycia lub wykorzystania nieruchomości na inne cele niż cele uzasadniające udzielenie bonifikaty przed upływem 10 lat. Korzystanie z uprawnień ustawowych nie może być generalnie uznawane za sprzeczne ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. Art. 5 k.c. ma przy tym charakter wyjątkowy, domniemywa się, że korzystający ze swojego prawa czyni to w sposób zgodny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i dopiero istnienie szczególnych okoliczności może obalić to domniemanie i pozwolić na zakwalifikowanie określonego zachowania jako nadużycia prawa. W ocenie Sądu takie szczególne okoliczności w sprawie nie miały miejsca.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do twierdzeń strony pozwanej o braku przesłanki uzasadniającej powstanie obowiązku zapłaty rzecz powódki odsetek ustawowych od należności głównej bonifikaty udzielonej w trybie art. 68

ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, wobec rozłożenia należności na raty i ustalenia tym samym nowych terminów jej spłaty, to w świetle treści korespondencji powódki kierowanej do strony pozwanej poczynając od dnia 6 czerwca 2011r. stanowiły one niczym nie uzasadnioną nadinterpretację rzeczywistości. W ocenie Sądu pozwana od samego początku posiadała świadomość konieczności zapłaty odsetek od nieuiszczonej należności z tytułu zwrotu bonifikaty, bowiem stanowisko powódki w tym przedmiocie przedstawiane w każdym piśmie kierowanym do pozwanej było nadzwyczaj czytelne i jednocześnie kategoryczne. Co więcej, czego chyba pozwana nie dostrzega, rozpoczęła ona w styczniu 2014r. spłatę pozostałej należności głównej wraz z odsetkami wyliczonymi do dnia 31 grudnia 2013r. bowiem harmonogram spłaty ustalony przez powódkę do realizacji w 12 ratach przez pozwaną na rok 2014 obejmował kwotę 1.134.583,79 zł w tym kwotę 743.532,72 z tytułu zwaloryzowanej bonifikaty oraz kwotę 294.391,82 zł z tytułu odsetek ustawowych od niezapłaconej w terminie zwaloryzowanej bonifikaty ustalonych odpowiednio na dzień 31 grudnia 2012r. i 96.659,25 zł na dzień 31 grudnia 2013r.

Przechodząc do zarzutu zgłoszonego w ramach drugiej wskazanej przez pozwaną podstawy oddalenia powództwa, czyli zarzutu przedawnienia roszczenia w części obejmującej żądanie zapłaty odsetek ustawowych za okres ponad trzyletni przed wniesieniem powództwa, to trzeba wskazać, że nie jest on trafny.

Stosownie do treści art.123 k.c. bieg przedawnienia przerywa uznanie roszczenia przez zobowiązanego (§ 1 pkt 2). Uznanie może mieć postać umowy pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym (tzw. uznanie właściwe) lub oświadczenia wiedzy zobowiązanego (tzw. uznanie niewłaściwe). Skutki uznania roszczenia w zakresie przerwania biegu przedawnienia określa art. 124 § 1 k.c. Uzasadnieniem dla przerwania biegu przedawnienia przez uznanie roszczenia jest wzgląd na ochronę dobrej wiary uprawnionego. Przyjmuje się mianowicie, że uprawnionego nie powinny obciążać negatywne skutki niedochodzenia roszczenia, jeżeli zachowanie dłużnika po powstaniu długu powodowało, iż mógł on oczekiwać, że roszczenie zostanie dobrowolnie zaspokojone. Ten motyw jest istotny dla interpretacji przywołanego powyżej art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Wskazanemu celowi omawianej regulacji odpowiada zaliczanie zarówno przez piśmiennictwo, jak orzecznictwo, do zdarzeń stanowiących uznanie także takich zachowań się zobowiązanego, które nie zmierzają do wywołania skutku prawnego w postaci przerwania biegu przedawnienia - nie są więc czynnościami prawnymi - ale wskazują na świadomość zobowiązanego istnienia roszczenia i mogą przez to uzasadniać przekonanie uprawnionego, że zobowiązany uczyni zadość jego roszczeniu. (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 30.12.1964r., (...), OSNC 1965, nr (...), poz. 90 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.3.1997r., (...), OSNC 1997, nr (...), poz. (...)).

Przechodząc na grunt rozważanego stanu faktycznego stwierdzić trzeba, że istota przedstawionego zagadnienia sprowadza się do wyjaśnienia, czy przesłane przez wierzyciela (powódkę) do dłużnika (pozwanej) odpowiednio w dniu 28 lutego 2013r. i 15 grudnia 2014r. wezwanie do potwierdzenia salda rozrachunków według ksiąg z określeniem salda należności i oświadczenie dłużnika o zgodności powyższego z jego ewidencją jest jako oświadczenie wiedzy, przejawem woli wywołującym prawny skutek uznania (przerwę przedawnienia). Kwalifikacja tych pism jako uznania roszczenia zależała, według prawidłowej wykładni art. 123 § 1 pkt 2 k.c., od odpowiedzi na pytanie, czy z pisma tego wynikało, że strona pozwana była świadoma istnienia dochodzonych w sprawie roszczeń. Na pytanie to nasuwała się odpowiedź pozytywna. Rachunkowe potwierdzenie salda, w tym istnienia należności, stanowi uznanie roszczenia kontrahenta i powoduje przerwanie biegu przedawnienia. Okoliczność, że wspomniane wezwanie do potwierdzenia salda zostało przesłane w pierwszym wypadku w związku z procedurą badania sprawozdań finansowych, w drugim na podstawie art.26 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. nr 121 poz. 591) nie ma wpływu na skutek prawny w postaci przerwy przedawnienia. Jak wyjaśnił to Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 26 kwietnia 1995r. (...), jest rzeczą obojętną, czy dłużnik zdawał sobie sprawę z tego skutku, i czy zamierzał go osiągnąć, tj. czy podejmował czynność w celu zaspokojenia wierzyciela. Z treści oświadczenia Wójta Gminy W. z dnia 7 marca 2013r. jednoznacznie wynika, że potwierdza istnienie skonkretyzowanego długu, i uznaje za uzgodnione saldo księgowe na dzień 31 grudnia 2012r. na kwotę 1.037.924,54 zł, a następnie odpowiednio na dzień 30 listopada 2014r. na kwotę 990 460,45 zł.

Dla oceny, czy mamy do czynienia z uznaniem roszczenia, istotne jest to, czy zachowanie zobowiązanego, interpretowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi regułami znaczeniowymi, mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji oczekiwanie uprawnionego, że

świadczenie zostanie spełnione. Innymi słowy, uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje w razie takiego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego to zachowania wynika, że wierzyciel wie, iż dłużnik uważa jego roszczenie za istniejące i przyznane (por. wyrok SN z 7.03.2003 r., (...); wyrok SN z 9.03.2004 r., (...); wyrok SN z 22.06.2004 r., (...), niepubl.).

Stwierdzenie, że potwierdzenia salda stanowi uznanie niewłaściwe, którego skutkiem, według zgodnego stanowiska doktryny i orzecznictwa, jest przerwanie biegu przedawnienia - wyrok SA w Warszawie z dnia 22.09.2006r. (...) -, nie jest jednak wystarczające dla wywołania skutku określonego w art. 123 § 1 pkt 2 k.c.

Jako uznanie niewłaściwe roszczenia można kwalifikować tylko zachowanie zobowiązanego lub osób, których działania można przypisać zobowiązanemu, zwłaszcza osób pełniących funkcję organu, pełnomocników, przedstawicieli ustawowych oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach, z którymi wiąże się kompetencja do składania oświadczeń wiedzy o zobowiązaniach danego podmiotu (zob. M P.-S., (...), s. 131 i nast.; J.P. N., Problematyka przerwy biegu przedawnienia na skutek uznania niewłaściwego przez dłużnika będącego osobą prawną, cz.2 MoP 2004. Nr (...). s. (...) i nast.). W przypadku osób prawnych uznania niewłaściwego może dokonać każda z osób uprawnionych do reprezentowania danej osoby prawnej, także wówczas, gdy ustawa lub statut przewidują reprezentację łączną. W ocenie Sądu bez wątplenia Wójt Gminy W. był osobą uprawnioną do reprezentowania pozwanej. Nadto to on był imiennym adresatem korespondencji kierowanej przez powódkę w treści której powódka wyrażała swoje stanowcze stanowisko co do braku zgody na nienaliczanie odsetek za opóźnienie w spłacie przez pozwaną kwoty zwaloryzowanej bonifikaty, wskazując jednocześnie za każdym razem stan łącznego zadłużenia na dany dzień.

W świetle zatem powyższych rozważań, chybione były twierdzenia strony pozwanej, iż podpisanie przez Wójta Gminy W. prośby powódki o potwierdzenie salda rozrachunków, nie stanowiło uznanie swojej odpowiedzialności, tym samym uznanie roszczenia i przerwanie biegu przedawnienia.

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty przedłożone do akt sprawy przez obie strony procesu. Ich autentyczność nie była wzajemnie kwestionowana, dlatego sąd w całości dał im wiarę. Zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela o rozłożenie należności głównej na raty i zwolnienie z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie może stanowić uznanie roszczenia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku. Po raz pierwszy zatem do przerwania biegu przedawnienia doszło w dniu 19 maja 2011r. kolejny w dniu 7 marca 2013r. i ponownie w grudniu 2014r.

Powołanie się przez pozwaną na normę prawną wyrażoną w art. 5 k.c. jest nietrafione. Pozwana jednoznacznie nie wskazuje czy zarzuca powódce nadużycie prawa do odsetek z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z uwagi na zasady (zasadę) współżycia społecznego czy też ze względu na społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa. Jeśli zachodzi pierwszy z możliwych przypadków - pozwana nie wskazuje zasady współżycia społecznego, którą miałyby powódka tak istotnie i zarazem rażąco naruszyć, by jej znajdujące oparcie w art. 481 § 1 k.c. prawo miało ulec ograniczeniu. Natomiast w razie oparcia twierdzeń o drugą z przesłanek art. 5 k.c., pozwana nie wyjaśnia na czym rzekoma sprzeczność polega.

W kontekście tego zarzutu strony pozwanej, to na marginesie należy stwierdzić, iż w przypadku gdyby zarzut przedawnienia okazał się zasadny, należałoby by rozważyć czy uwzględnienie go w kontekście postawy pozwanej Gminy wielokrotnie występującej do pozwanej o przesunięcie terminu zapłaty nie stanowiłaby nadużycia prawa.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy był w ocenie Sądu wystarczający dla wydania orzeczenia uwzględniającego powództwo, o czym orzeczono w pkt 1 wyroku.

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie niezbędne koszty procesu. Do kosztów tych zalicza się zgodnie z art. 99 kpc w zw. z art. 98 § 3 kpc wynagrodzenie radcy prawnego.

W myśl § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163. poz. 1349) przy wartości przedmiotu sporu powyżej 200.000,00 zł minimalne wynagrodzenie wynosi 7.200 zł.

Do niezbędnych kosztów procesu należało zaliczyć także kwotę 23.533 zł – opłata stosunkowa.

Łącznie koszty powoda wyniosły 30.733 zł i taką też kwotę Sąd zasądził w punkcie 2 sentencji.

Na oryginale właściwy podpis